

מסכת מעשר שני

פרק ג

א. לא יאמר אדם לחברו, העל את הפרות האלו לירושלים לחלק, אלא אומר לו, העלים שנאכלים ונשתים בירושלים. אבל נותנים זה לזה מתנת חנם:

ב. אין לוקחין תרומה בכסף מעשר שני, מפני שהוא ממעט באכילתו, ורבי שמעון מתיר. אמר להם רבי שמעון, מה אם הקל בזבחי שלמים, שהוא מביאן לידי פגול ונותר וטמא, לא נקל בתרומה. אמרו לו, מה אם הקל בזבחי שלמים, שהן מתרים לזרים, נקל בתרומה, שהיא אסורה לזרים:

ג. מי שהיו לו מעות בירושלים וצריך לו, ולחברו פרות, אומר לחברו, הרי המעות האלו מחללין על פרוטיה. נמצא זה אוכל פרותיו בטהרה, והלה עושה צרכו במעותיו. ולא יאמר כן לעם הארץ, אלא בדמאי:

ד. פרות בירושלים ומעות במדינה, אומר, הרי המעות הים מחללין על פרות האלו. מעות בירושלים ופרות במדינה, אומר הרי המעות האלו מחללין על פרות הים, ובלבד שיזעלו הפרות ויאכלו בירושלים:

ה. מעות נכנסות לירושלים ויוצאות, ופרות נכנסין ואינן יוצאין. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אף הפרות נכנסין ויוצאין:

ו. פרות שנגמרה מלאכתן ועברו בתוך ירושלים, יחזר מעשר שני שלהן ויאכל בירושלים. ושלל נגמרה מלאכתן, סלי ענבים לגת וסלי תאנים למקצה, בית שמאי אומרים, יחזר מעשר שני שלהם ויאכל בירושלים. ובית הלל אומרים, יפדה ויאכל בכל מקום. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי יוסי, לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על פרות שלא נגמרה מלאכתן, שיפדה מעשר שני שלהם ויאכל בכל מקום. ועל מה נחלקו, על פרות שנגמרה מלאכתן, שבית שמאי אומרים, יחזר מעשר שני שלהם ויאכל בירושלים. ובית הלל אומרים, יפדה ויאכל בכל מקום. והדמאי, נכנס ויוצא ונפדה:

ז. אילן שהוא עומד בפנים ונוטה לחוץ, או עומד בחוץ ונוטה לפנים, מכנגד החומה ולפנים, כלפנים. מכנגד החומה ולחוץ, כלחוץ. בתי הבדים שפתחיהן לפנים וחללן לחוץ, או שפתחיהן

לַחוּץ וְחָלָל לַפָּנִים, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, הַכֹּל כָּלפָּנִים. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, מִכְּנָגֵד הַחוּמָּה וְלַפָּנִים, כָּלפָּנִים. מִכְּנָגֵד הַחוּמָּה וְלַחוּץ, כָּל־חוּץ:

ח. הַלְשָׁכוֹת, בְּנוֹיּוֹת בִּקְדָּשׁ וּפְתוּחוֹת לַחֹל, תּוֹכֵן חֹל וְגִגּוּתִיהֶן קִדָּשׁ. בְּנוֹיּוֹת בַּחֹל וּפְתוּחוֹת לִקְדָּשׁ, תּוֹכֵן קִדָּשׁ וְגִגּוּתִיהֶן חֹל. בְּנוֹיּוֹת בִּקְדָּשׁ וּבַחֹל וּפְתוּחוֹת לִקְדָּשׁ וְלַחֹל, תּוֹכֵן וְגִגּוּתִיהֶן מִכְּנָגֵד הַקִּדָּשׁ וְלִקְדָּשׁ, קִדָּשׁ, מִכְּנָגֵד הַחֹל וְלַחֹל, חֹל:

ט. מַעֲשֵׂר שְׁנֵי שָׁנִים לִירוּשָׁלַיִם וְנִטְמָא, בֵּין שְׁנִטְמָא בָּאֵב הַטְּמֵאָה, בֵּין שְׁנִטְמָא בְּוֹלֵד הַטְּמֵאָה, בֵּין בְּפָנִים בֵּין בַּחוּץ, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, יִפְדָּה וַיֵּאָכֵל הַכֹּל בְּפָנִים, חוּץ מִשְׁנִטְמָא בָּאֵב הַטְּמֵאָה בַּחוּץ. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, הַכֹּל יִפְדָּה וַיֵּאָכֵל בַּחוּץ, חוּץ מִשְׁנִטְמָא בְּוֹלֵד הַטְּמֵאָה בְּפָנִים:

י. הַלְקוּת בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר שְׁנֵי שְׁנִטְמָא, יִפְדָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, יִקְבֹּר. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי יְהוּדָה, וַמָּה אִם מַעֲשֵׂר שְׁנֵי עֲצָמוֹ שְׁנִטְמָא, הֲרִי הוּא נִפְדָּה, הַלְקוּת בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר שְׁנֵי שְׁנִטְמָא, אֵינוֹ דִּין שְׁיִפְדָּה. אָמַר לָהֶם, לֹא, אִם אֲמַרְתֶּם בְּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי עֲצָמוֹ, שָׁכֵן הוּא נִפְדָּה בְּטָהוֹר בְּרַחוּק מְקוֹם, תֹּאמְרוּ בְּלִקּוּת בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר, שְׁאֵינוֹ נִפְדָּה בְּטָהוֹר בְּרַחוּק מְקוֹם:

יא. צְבִי שֶׁלְקַחוּ בְכֶסֶף מַעֲשֵׂר, וּמֵת, יִקְבֵּר עַל יְדֵי עוֹרוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, יִפְדֶּה. לְקַחוּ חֵי וּשְׁחֲטוּ וְנִטְמָא, יִפְדֶּה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, יִקְבֵּר. לְקַחוּ שְׁחוֹט וְנִטְמָא, הֲרִי הוּא כִּפְרוֹת:

יב. הַמִּשְׁאֵיל קִנְיָן לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי, אִף עַל פִּי שְׁגָפֹן, לֹא קָנָה מַעֲשֵׂר. זֶלַף לְתוֹכֵן סֶתֶם, עַד שֶׁלֹּא גָפֹן, לֹא קָנָה מַעֲשֵׂר. מִשְׁגָּפֹן, קָנָה מַעֲשֵׂר. עַד שֶׁלֹּא גָפֹן, עוֹלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּמִשְׁגָּפֹן, מְקַדְּשׁוֹת בְּכָל שָׁהֵן. עַד שֶׁלֹּא גָפֹן, תוֹרֵם מֵאַחַת עַל הַכֹּל, וּמִשְׁגָּפֹן, תוֹרֵם מִכָּל אַחַת וְאַחַת:

יג. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, מִפְתָּח וּמַעְרָה לִגְת. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, מִפְתָּח וְאֵינוֹ צָרִיף לְעָרוֹת. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּמָקוֹם שֶׁדִּרְכָּן לְמַכֵּר סְתוּמוֹת. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁדִּרְכָּן לְמַכֵּר פְּתוּחוֹת, לֹא יֵצֵא קִנְיָן לְחֵלִין. אֲבָל אִם רָצָה לְהַחֲמִיר עַל עַצְמוֹ לְמַכֵּר בְּמִדָּה, יֵצֵא קִנְיָן לְחֵלִין. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אִף הָאוֹמֵר לְחֻבְרוֹ, חֲבִית זוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ חוּץ מִקִּנְיָנִים, יֵצֵא קִנְיָן לְחֵלִין: